

BIO v regionu Plzeňského kraje

Andrea Hrabalová

Bioinstitut, o.p.s.

Zemědělství v Plzeňském kraji

- Zemědělsky obhospodařováno je 43 % výměry kraje (blíží se republikovému průměru)
- Převažuje hospodaření na orné půdě; travní porosty však zabírají téměř 40 % zemědělské půdy
- TTP tvoří přes 123 tis. ha, jde o druhou největší plochu v ČR (po Jihočeském kraji)

Kraj	Počet obyvatel (tis.)	Výměra (ha)			Podíl z.p. na celkové výměře (%)	Podíl TTP na z.p. (%)	Výměra z.p. na 1 obyvatele (ha)
		celkem	zem. půda	trvalé travní porosty (TTP)			
Hl. m. Praha	1 335	49 621	10 830	562	21,8	5,2	0,01
Středočeský	1 398	1 092 847	557 507	73 145	51,0	13,1	0,40
Jihočeský	644	1 005 801	427 148	178 790	42,5	41,9	0,66
Plzeňský	591	764 903	328 667	123 112	43,0	37,5	0,56
Karlovarský	293	331 034	101 384	65 641	30,6	64,7	0,35
Ústecký	817	533 866	223 315	65 045	41,8	29,1	0,27
Liberecký	442	316 342	102 830	62 651	32,5	60,9	0,23
Královéhradecký	551	475 910	236 367	68 878	49,7	29,1	0,43
Pardubický	523	451 926	232 212	55 928	51,4	24,1	0,44
Vysočina	509	679 575	360 041	83 053	53,0	23,1	0,71
Jihomoravský	1 195	718 772	363 816	23 680	50,6	6,5	0,30
Olomoucký	631	527 155	243 846	63 948	46,3	26,2	0,39
Zlínský	580	396 297	148 882	54 380	37,6	36,5	0,26
Moravskoslezský	1 193	543 055	215 670	90 320	39,7	41,9	0,18
Celkem	10 702	7 887 104	3 552 515	1 009 132	45,0	28,4	0,33

Ekologické zemědělství (EZ) v České republice

- V ČR ekologicky hospodařilo více než 4 790 farem na výměře téměř 560 tis. ha, což představuje zhruba 16% podíl na celkové zemědělské půdě v ČR (stav k 31.12.2021)
- Největší podíl ekologicky obhospodařované půdy (vzhledem k celkové zem. půdě kraje) má Karlovarský kraj (56,5 %)
- Největší výměra ekologicky obhospodařované zemědělské půdy je v kraji Jihočeském (88 322 ha)

Kraj	počet ekofarem	orná půda	trvalé travní porosty	trvalé kultury	celkem	prům. velikost ekofarmy	podíl na z.p. dle LPIS
Jihočeský	695	10 500	77 595	210	88 322	127	20,7%
Plzeňský	584	18 852	52 056	219	71 157	122	21,7%
Moravskoslezský	432	6 153	52 811	517	59 503	138	27,6%
Zlínský	395	6 407	31 988	874	39 300	99	26,4%
Vysočina	377	8 928	12 790	154	21 877	58	6,1%
Středočeský	370	9 359	16 282	629	26 349	71	4,7%
Jihomoravský	341	17 032	5 280	1 904	24 221	71	6,7%
Ústecký	314	5 330	43 515	739	49 626	158	22,2%
Olomoucký	293	4 265	37 638	223	42 149	144	17,3%
Liberecký	288	2 519	32 028	411	35 010	122	34,0%
Karlovarský	257	6 280	50 927	33	57 279	223	56,5%
Královéhradecký	255	2 837	22 104	237	25 182	99	10,7%
Pardubický	186	4 033	13 670	96	17 812	96	7,7%
Praha	7	305	18	11	335	48	3,1%
Celkem	4 794	102 800	448 703	6 260	558 124	116	15,7%

Struktura využití zemědělské půdy v EZ

ČR

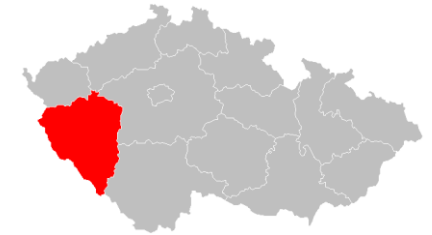
- 44,5 %* trvalých travních porostů (TTP)
- 4,1 %* orné půdy
- 15,6 %* ploch trvalých kultur (TK)

* % výměry znamená podíl kultury v rámci její celkové výměry v celé ČR

Plzeňský kraj

- více než 42 %* TTP
- 9,3 %* orné půdy
- 31,0 %* TK (zejména sadů)

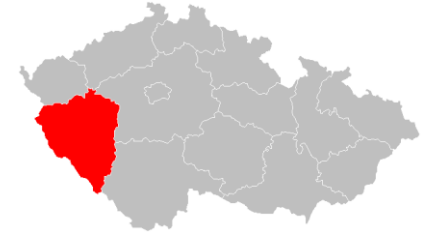
* % výměry znamená podíl kultury v rámci její celkové výměry v kraji

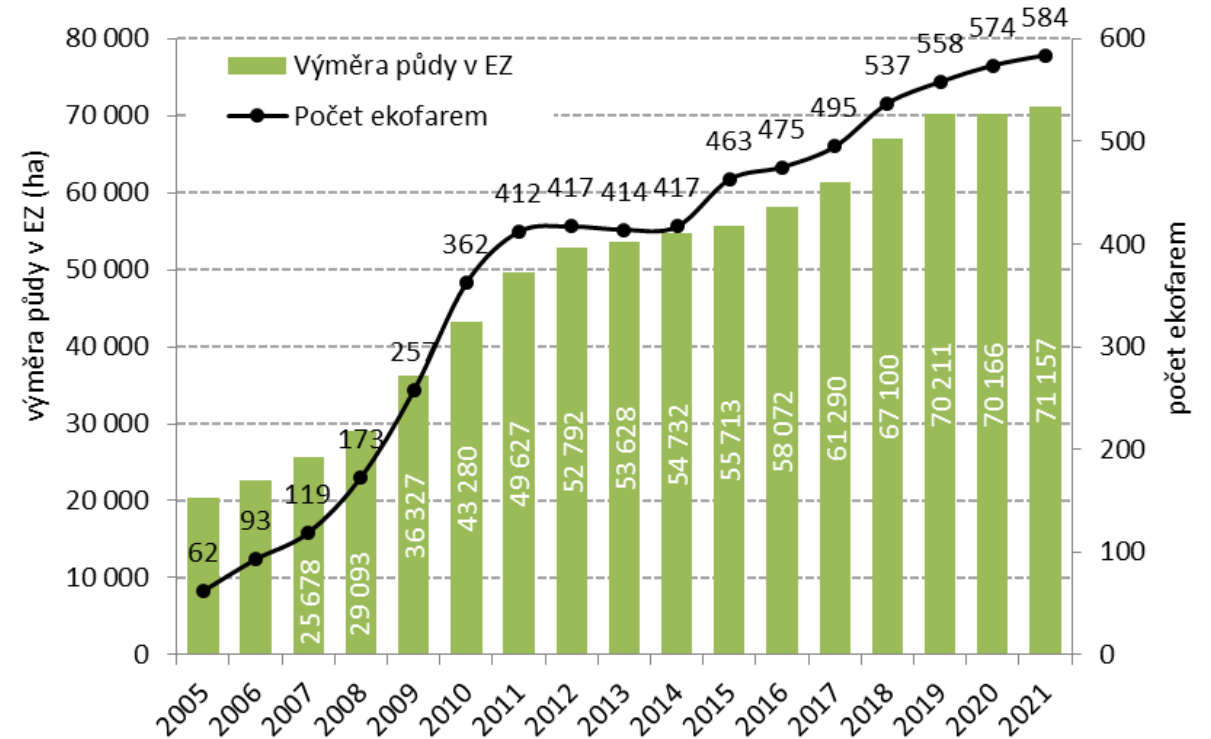
Ukazatele	Celkem	Orná půda	TTP	TK	Vinice	Sady
Zemědělská půda - celkem (ČR)	3 552 515	2 491 293	1 009 132	40 174	15 390	19 467
z toho Plzeňský kraj	328 667	203 184	123 112	708	0	708
podíl kraje celkem	9,3%	8,2%	12,2%	1,8%	0,0%	3,6%
Zemědělská půda - EZ (ČR)	558 124	102 800	448 703	6 260	1 083	5 165
z toho Plzeňský kraj	71 157	18 852	52 056	219	0	219
podíl kraje v EZ	12,7%	18,3%	11,6%	3,5%	0,0%	4,2%
Podíl půdy v EZ (ČR)	15,7%	4,1%	44,5%	15,6%	7,0%	26,5%
Podíl půdy v EZ (Plzeňský kraj)	21,7%	9,3%	42,3%	31,0%	n.a.	31,0%

Zdroj: užití zemědělské půdy v EZ (REP k 31. 12. 2021 - export 8.2.2022), v ČR (LPIS 31. 12. 2021)

Ekologické zemědělství v Plzeňském kraji

- Od roku 2005 vzrostla plocha zemědělské půdy v EZ v kraji téměř 3,5 krát; ekofarem je dnes dokonce 9 x více (584 tj. téměř 20 % všem farem v kraji)
- Hospodaří na více než 71 tis. ha (tj. 22% podíl na celkové zemědělské půdě a 6. pozice v rámci ČR)
- V kraji najdeme absolutně nejvíce orné půdy zařazené v EZ (18 852 ha)
- Nejvíce zemědělské půdy v EZ najdeme v okrese Tachov (46 % z.p. je zde již v režimu EZ)

Chov hospodářských zvířat v EZ

ČR

- Z porovnání hlavních kategorií hospodářských zvířat chovaných v EZ na jejich celkovém počtu v ČR vyplývá, že v režimu EZ je dnes chováno téměř 20 % skotu, přes 40 % ovcí, třetina koz a téměř 30 % koní.
- Chov prasat a drůbeže je v EZ stále minimální.

Plzeňský kraj

- V kraji je více než pětina (22 %) skotu, polovina ovcí a 40 % koz chováno v EZ... zastoupení ekochovů je vyšší než je průměr ČR.
- V chovech převládá především chov masného skotu (téměř polovina všech krav chovaných na maso v kraji je zařazena v EZ) a ovcí.
- *Vyšší zastoupení stavů zvířat jak v konvenčním tak ekologickém režimu hospodaření – zejména ovcí, koní, masného skotu, ale i dojnic.*
- *Vysoké procento ovcí v EZ - třetí nejvyšší podíl na jejich celkovém stavu v kraji.*
- *Vysoké procento koní v EZ - druhý nejvyšší podíl na jejich celkovém stavu v kraji.*
- *V kraji najdeme druhý nejvyšší absolutní počet skotu, především masného skotu, v EZ; masný skot je chován zejména na travních porostech horských a podhorských oblastí – údržba krajiny.*

Biovýrobci

ČR

- Registrováno 944 výrobců biopotravin, tj. 3% podíl z celkového počtu výrobců v ČR
- 6,5 % ekofarem realizuje zpracování
- třetina výrobců biopotravin je faremním zpracovatelem

Mapa českých biopotravin

<https://kde.lovime.bio/>

V mapě najdete pouze certifikované farmáře a prodejny, které upřednostňují české zboží. Vyhledávat lze podle produktů nebo regionu.

Plzeňský kraj

- Registrováno 56 výrobců biopotravin, a jejich podíl je mírně vyšší než 3% republikový průměr.
- 4,6 % ekofarem realizuje zpracování
- téměř 50 % výrobců biopotravin realizuje zpracování přímo na farmě

Informační leták o EZ v Plzeňském kraji

<https://www.ctpez.cz/cz/clanky/informacni-letak-ez-v-plzenskem-kraji>

Stručná charakteristika a zajímavosti o ekologickém zemědělství v regionu; tipy na faremní zpracovatele a výrobce biopotravin.